

KORT INFORMATION OM SAMHÄLLSSTÖD

SAMHÄLLSSTÖD

I den här broschyren finns information om vissa samhällsstöd som finns för vuxna med funktionsnedsättning. Förutom de sociala förmåner, som alla har tillgång till enligt lagstiftningen tillkommer speciella förmåner för personer med funktionsnedsättning. Vi har samlat information kring stöden under rubrikerna; Kommunen, Region Gävleborg och Försäkringskassan.

KOMMUNEN

Socialtjänstlagen	3
LSS – Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade	3
Råd och stöd LSS § 9.1	3
Personlig assistans LSS § 9.2	3
Ledsagarservice LSS § 9.3	4
Kontaktperson LSS § 9.4	4
Avlösarservice LSS § 9.5	4
Korttidsvistelse utanför hemmet LSS § 9.6	4
Bostad med särskild service eller särskilt anpassad bostad LSS § 9:9	4
Daglig verksamhet LSS § 9.10	4
Individuell plan LSS § 10	4
Färdtjänst	4
Riksfärdtjänst	4
Parkeringsstillstånd	4
Bostadsanpassningsbidrag	5
Återställningsbidrag	5
Personliga ombud	5
God man	5

REGION GÄVLEBORG

Vuxenhabiliteringen	6
Habiliteringsplan	6
Besöken vid vuxenhabiliteringen	6
Insatser från Vuxenhabiliteringen	6
Resor till och från Vuxenhabiliteringen	6

Rådgivning och annat personligt stöd

LSS § 9.1	6
Hjälpmedel	7
Tandvård för människor med funktionsnedsättning	7
Tolkcentralen	7
Syncentralen	7
Hörselhabiliteringen	7
KOM-X	7
Datateket	8
Patientnämnden	8

FÖRSÄKRINGSKASSAN

Vårdbidrag	9
Aktivitetsersättning	9
Sjukersättning	9
Handikappersättning	9
Assistansersättning (LASS)	9
Tillfällig föräldrapenning vid LSS	10
Bostadstillägg	10
Bostadsbidrag	10
Bilstöd	10
Körkortsutbildning för människor med funktionsnedsättning	10
Några handikappföreningar	11
Några hemsidor och telefonnr.	11
Egna anteckningar	12

KOMMUNEN

Kommunen har det yttersta ansvaret för att du får stöd och hjälp så att du trots funktionsnedsättning kan leva ett så normalt liv som möjligt.

SOCIALTJÄNSTLAGEN

Den som inte själv kan tillgodose sina behov i det dagliga livet kan ha rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen. Det kan handla om att ordna försörjning, bostad och sysselsättning. Det går bara att få bistånd enligt socialtjänstlagen om dessa behov inte kan tillgodoses på annat sätt. Socialtjänstlagen provar rätten till bistånd utifrån vad som anses vara en skälig levnadsnivå. Kommunen har alltid det yttersta ansvaret för dem som vistas i kommunen.

LSS – LAGEN OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE

LSS är en rättighetslag och ett komplement till annan lagstiftning som exempelvis socialtjänstlagen.

För att få rätt till insatser enligt LSS görs en prövning i tre steg. I första steget avgörs om man omfattas av lagen. I steg två provas om man har behov av stöd. I steg tre provas om behoven redan är tillgodosedda på annat sätt. LSS provar rätten till bistånd utifrån vad som anses vara goda levnadsvillkor.

Lagen innehåller bestämmelser om insatser för personer med:

- Utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
- Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada i vuxen ålder föranlett av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
- Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Lagen innehåller tio särskilda insatser varav nedanstående åtta kan vara aktuella för vuxna personer.

Beslutad insats kan överklagas till länsrätten.

RÅD OCH STÖD LSS § 9.1

Söks hos LSS-enheten inom Region Gävleborg. Se under Region Gävleborg rådgivning och personligt stöd.

PERSONLIG ASSISTANS LSS § 9.2

Den som omfattas av LSS kan ha rätt till personlig assistans om man behöver hjälp med de grundläggande behoven som att tvätta sig, klä sig, äta, kommunicera eller få hjälp med något annat som kräver ingående kunskaper om funktionsnedsättningen.

Kommunen beviljar assistans för hjälpbehov under 20 timmar i veckan. Om hjälpbehovet är mer än 20 timmar i veckan - se under Försäkringskassan – assistansersättning (LASS).

LEDSAGARSERVICE LSS § 9.3

Insatsen skall vara en personlig service för vissa särskilda behov, till exempel för att kunna ta del av kultur- och föreningsliv.

KONTAKTPERSON LSS § 9.4

Kontaktpersonen skall vara en medmänniska och vän att göra olika fritidsaktiviteter tillsammans med.

AVLÖSARSERVICE LSS § 9.5

Avlösarservice är en möjlighet till avlastning när någon i familjen har ett funktionsnedsättning.

KORTTIDSVISTELSE UTANFÖR HEMMET LSS § 9.6

Korttidsvistelse ger den funktionsnedsatta möjlighet till miljöombyte och rekreation samt avlösning för anhöriga.

BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE ELLER SÄRSKILT ANPASSAD BOSTAD LSS § 9:9

Personer med funktionsnedsättning har samma möjlighet som andra att välja bostadsform. De bostadsformer som man kan söka enligt LSS är servicebostad, gruppbofastad samt särskilt anpassad bostad.

DAGLIG VERKSAMHET LSS § 9.10

Den som tillhör LSS-lagens personkrets 1 och 2 och är i yrkesverksam ålder har rätt till daglig verksamhet.

INDIVIDUELL PLAN LSS § 10

När man får insatser enligt LSS har man rätt att begära en individuell plan. Det

är den enskildes behov och önskemål som ska avgöra vad som tas upp i planen och hur planerade och beslutade insatser skall genomföras.

Planen är till för att klarlägga den enskildes behov av insatser samt underlätta samordning. Samtliga inblandade får bättre överblick över situationen, vilka insatser som skall ges, vem som har ansvaret för att de olika delarna genomförs och när saker och ting skall ske.

Tala med

LSS-handläggaren i kommunen.

FÄRDTJÄNST

Den som på grund av sin funktionsnedsättning har stora svårigheter att använda allmänna kommunikationsmedel kan söka färdtjänst.

Funktionsnedsättningen skall inte vara tillfälligt.

RIKSFÄRDTJÄNST

För längre resor utanför kommunen kan den som har en stor funktionsnedsättning ansöka om riksfärdtjänst. Resan skall handla om fritid och rekreation, det gäller alltså inte för arbets- eller behandlingsresor.

Tala med

Kommunens handläggare i färdtjänstfrågor.

PARKERINGSTILLSTÅND

Den som pga fysiskt eller psykiskt handikapp har nedsatt rörelseförmåga kan beviljas tillstånd att parkera sitt

fordon på speciell parkeringsplats för rörelsehindrade eller på del av gata där kommunen förbjudit parkering. Parkeringstillståndet gäller i hela landet. Läkarintyg fordras.

Tala med

Kommunens handläggare av parkeringstillstånd.

BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG

Kan beviljas av kommunens fastighetskontor för att anpassa bostaden efter den funktionsnedsattas behov. Bidraget kan användas till att bredda dörrar och ta bort trösklar. Bidraget kan också avse ändringar i anslutning till bostaden exempelvis vid husets ingång. Bidraget är inte inkomstprövat.

ÅTERSTÄLLNINGSBIDRAG

Kan ibland vara aktuellt att söka när det är dags att ta bort anpassningar.

Tala med

Arbetsterapeuten på din hälsocentral.

PERSONLIGA OMBUD

Personliga ombud är ett frivilligt kostnadsfritt stöd som vänder sig till personer över 18 år med långvariga psykiska funktionsnedsättningar.

Ett personligt ombud:

- Är ditt ombud och arbetar på uppdrag av dig.
- Bistår dig så att du får stöd och den service du har laglig rätt till.
- Ser tillsammans med dig till att insatser från olika myndigheter samordnas.
- Har tystnadsplikt.
- Arbetar inte med myndighets-

utövning och kan därmed inte besluta om insatser.

- Arbetar på uppdrag från den enskilde.

Tala med

Kommunen.

GOD MAN/FÖRVALTARE

Alla blir myndiga vid 18 års ålder. Vissa personer kan behöva en god man som hjälp för att tillvarata sina intressen.

”Om någon, som fyllt 18 år, på grund av sjukdom, hämmad förståndsutveckling, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden behöver hjälp med att:

- Bevaka sin rätt.
- Förvalta sin egendom
- Sörja för sin person.

skall rätten, om det behövs, förordna god man för henne eller honom”.

(Föräldrabalken kap. 11 § 4).

Ansökan om god man kan göras av den det gäller, make eller maka eller annan nära släkting. Den som skall få god man skall lämna sitt samtycke. Om personens tillstånd hindrar att samtycke inhämtas fordras läkarintyg enligt speciellt formulär.

Den som får en god man behåller sin ”rättshandlingsförmåga”, till skillnad från den som får en förvaltare.

Eventuell kostnad för att ha god man tas med som merkostnad i handikappersättning.

Tala med

Överförmyndaren i kommunen

REGION GÄVLEBORG

Region Gävleborg har det grundläggande ansvaret för hälso- och sjukvård, habilitering, rehabilitering och hjälpmedel.

För människor med vissa funktionsnedsättningar och med särskilda behov finns dessutom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). LSS ger rätt till sammanlagt tio insatser (se under kommunen) varav Region Gävleborg ansvarar för den första som är rådgivning och annat personligt stöd.

VUXENHABILITERINGEN

Vuxenhabiliteringen arbetar enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Vi utreder och diagnosticerar utvecklingsstörning. Våra målgrupper är personer som fyllt 18 år med:

- Utvecklingsstörning.
- Autismspektrumtillstånd.
- Betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder.
- Rörelsehinder som är medfödda eller tidigt förvärvade.

Till vuxenhabiliteringen kan du komma via egen vårdbegäran eller remiss.

HABILITERINGSPLAN

Den som har kontakt med Vuxenhabiliteringen har rätt att få en habiliteringsplan upprättad. Planen är en överenskommelse mellan den enskilde och habiliteringen gällande insatser.

BESÖKEN VID VUXENHABILITERINGEN

Besöken debiteras enligt patientavgift för sjukvårdande behandling. Högstkostnadsskydd gäller.

INSATSER FRÅN VUXENHABILITERINGEN

Tala med

Vuxenhabiliteringen i Gästrikland, Vuxenhabiliteringen i Hälsingland, administrativ assistent 026-15 86 86, länsövergripande telefonpassning.

RESOR TILL OCH FRÅN VUXENHABILITERINGEN OCH ANDRA VÅRDGIVARE INOM REGION GÄVLEBORG

Ersättning för resor kan i vissa fall utgå. Resan skall ske på billigast möjliga sätt.

Tala med

Sjukreseenheten, 0771-65 01 01.

RÅDGIVNING OCH ANNAT PERSONLIGT STÖD LSS § 9.1

En insats enligt LSS-lagen. Råd och stöd kan vara att få större kunskap om vad funktionsnedsättningen innebär i det dagliga livet, att få information om samhällets stödresurser, att få personligt stöd till sig själv eller anhöriga, samordning av stödinsatser och kunskap till nätverket.

Råd och stöd ersätter aldrig behandling, habilitering eller rehabilitering från sjukvården utan är ett komplement till sådana insatser.

Tala med

Region Gävleborgs LSS-enhet för mer information 026-15 40 00.

HJÄLPMEDEL

Om du behöver hjälpmedel på grund av din funktionsnedsättning tar du kontakt med arbetsterapeut eller sjukgymnast.

Tala med

Arbetsterapeut eller sjukgymnast på din hälsocentral.

TANDVÅRD FÖR FUNKTIONS-NEDSÄTTA

De som bor i särskilt boende eller har stort behov av särskild omvårdnad kan erbjudas kostnadsfritt hembesök av tandvårdspersonal för munhälso-bedömning.

Funktionsnedsatta, med stora behov, som omfattas av LSS-lagen, kan få nödvändig tandvårdsbehandling till samma avgift, som gäller inom den öppna hälso- och sjukvården (högkostnads-skyddet gäller).

Tala med

LSS-handläggaren i kommunen.

TOLKCENTRALEN

Region Gävleborg har en skyldighet enligt HSL att erbjuda tolktjänst till barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade. På tolkcentralen arbetar specialutbildade tolkar.

Tolkservicen är kostnadsfri och man kan beställa tolk i alla situationer när man

tycker att man behöver det.

Tala med

Region Gävleborg växel, 026-15 40 00.

SYNCENTRALEN

För personer i alla åldrar med synskador. Syncentralen arbetar med rehabilitering och habilitering av synskadade och kan hjälpa till med utprovning av hjälpmedel och psykosocialt stöd.

Tala med

Region Gävleborg växel, 026-15 40 00.

HÖRSELHABILITERINGEN

Personer som har en hörselskada, är döva eller har tinnitus har möjlighet att få stöd genom hörselhabiliteringen med habiliterande och rehabiliterande insatser för att skapa förutsättningar för en god livskvalitet och en fungerande kommunikation.

Tala med

Region Gävleborg växel, 026-15 40 00.
Text telefon 026-63 70 90.

KOM-X

För personer med funktionsnedsättning med behov av datorbaserade kommunikations- och skrivhjälpmedel. Utreder och utprovar datorbaserade hjälpmedel, ger utbildning och information om kommunikations- och skrivhjälpmedel.

Tala med

Telefonpassning 026-15 86 86.

DATATEKET

Datateket riktar sig till funktionsnedsatta barn, ungdomar och vuxna som befinner sig före läs- och skrivkunnighetsnivå. Här finns det möjlighet att låna pedagogiska dataprogram.

Tala med

Telefonpassning 026-15 86 86.

PATIENTNÄMNDEN

Region Gävleborg har en patientnämnd. Dit kan man vända sig med synpunkter på den medicinska behandlingen eller om man blivit illa bemött av vårdpersonalen.

Patientnämnden hjälper patienter att få den information de behöver för att kunna ta tillvara sina intressen, till exempel information om vilken myndighet man skall vända sig till för att framföra klagomål.

Nämnden utreder och hjälper till att klara upp missförstånd mellan patienter och vårdpersonal.

Nämnden är rådgivande och har inga disciplinära befogenheter.

Tala med

Region Gävleborg växel, 026-15 40 00.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

Försäkringskassan handlägger och beslutar om olika bidrag och stödformer. Läkarintyg som styrker funktionsnedsättningen och behoven av hjälp krävs för de flesta av bidragen. Försäkringskassans beslut kan överklagas.

VÅRDBIDRAG

Föräldrar kan ha rätt till vårdbidrag om man har barn med funktionsnedsättning som behöver särskild tillsyn och vård i minst sex månader. Vårdbidraget skall vara en ersättning både för förälders merarbete och/eller de merkostnader barnets funktionsnedsättning medför. Bidraget omprövas regelbundet och kan, som längst, ges till juni månad det år barnet fyller 19 år.

AKTIVITETSERSÄTTNING

Är ett ekonomiskt stöd till unga med funktionsnedsättning, från juli månad det år man fyller 19 år och till 30 års ålder. Man kan få ersättningen om arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel. Aktivitetsersättningen är alltid tidsbegränsad.

Aktiviteter

Har man aktivitetsersättning kan man söka särskild ersättning för en del kostnader i samband med aktiviteter.

Förlängd skolgång på grund av funktionsnedsättning

Om man har en funktionsnedsättning som innebär att man måste förlänga sin skolgång på grundskole- eller gymnasienivå har man rätt till aktivitetsersättning under tiden man studerar utan att arbetsförmågan prövas.

SJUKERSÄTTNING

Kan den söka som är 30-64 år och har sin arbetsförmåga varaktigt nedsatt.

HANDIKAPPERSÄTTNING

Den som har en funktionsnedsättning kan i vissa fall få handikappersättning från juli månad det år man fyller 19 år:

- Om man behöver ett omfattande stöd i vardagslivet, skolan eller arbetet.
- Om man har stora merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning.

ASSISTANSERSÄTTNING (LASS)

Den som har behov av personlig assistans enligt LSS mer än 20 timmar i veckan kan få ekonomisk ersättning från försäkringskassan enligt lagen om assistansersättning, LASS. Man kan välja att själv anställa assistenter och vara arbetsgivare, anlita brukarkooperativ eller att få assistans genom kommunens verksamhet.

Man får i regel inte assistansersättning för den tid man vårdas på sjukhus eller deltar i daglig verksamhet. I undantagsfall kan assistanstimmar beviljas även i dessa situationer.

Tala med

Handläggaren på Försäkringskassan.

Tillfällig utökning av timmar för personlig assistans, till exempel i samband med semesterresa, kan man ansöka om.

Tala med

LSS-handläggaren i kommunen.

TILLFÄLLIG FÖRÄLDRAPENNING VID LSS

När ungdomen omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, kan det ge rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn fram till 21 års ålder.

Ersättning kan ges då ungdomen med långvarigt sjukdom eller funktionsnedsättning blir akut sjuk i annan sjukdom eller om grundsjukdomen förvärras.

Om ungdomen går i gymnasium för rörelsehindrade eller gymnasiesärskola kan föräldrarna få tillfällig föräldrapenning till och med vårterminen det år ungdomen fyller 23 år.

BOSTADSTILLÄGG

Om man har sjuk- eller aktivitetsersättning kan man söka bostadstillägg. Bostadstilläggets storlek beror på vad man har för inkomst och boendekostnad.

BOSTADSBIDRAG

Om man är mellan 18-29 år eller har barn kan man söka bostadsbidrag. Inkomst och boendekostnad påverkar bostadsbidragets storlek.

Tala med

Handläggare på Försäkringskassan.

BILSTÖD

Den som har en varaktigt funktionsnedsättning och därför har stora svårigheter att förflytta sig eller anlita allmänna kommunikationer kan ansöka om bilstöd.

Bilstödet innefattar grundbidrag, anskaffningsbidrag och anpassningsbidrag.

Bilstöd kan sökas av följande:

- 1.** Funktionsnedsatt under 65 år som är beroende av bil för förvärvsarbete eller yrkesinriktad rehabilitering/utbildning.
- 2.** Funktionsnedsatt under 65 år som tidigare fått bilstöd men som sedan fått aktivitetsersättning/sjukersättning
- 3.** Annan funktionsnedsatt i åldern 18-49 år
- 4.** Förälder med funktionsnedsättning som har barn under 18 år
- 5.** Förälder med funktionsnedsatt barn

För de två första grupperna krävs inte körkort om någon annan förare kan anlitas. För de övriga grupperna krävs att man själv kan köra bilen.

KÖRKORTSUTBILDNING FÖR FUNKTIONSNEDSÄTTA

Funktionsnedsatta personer som beviljats bilstöd kan få bidrag till körkortsutbildning om de behöver egen bil för resor till arbetet eller yrkesinriktad utbildning.

Det finns trafikskolor som specialiserat sig på körkortsutbildning för personer med olika funktionsnedsättningar exempelvis rörelsehinder och utvecklingsstörning.

Tala med

Handläggare på Försäkringskassan.

HANDIKAPPFÖRENINGAR

Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder
www.dhr.se

FUB. För utvecklingsstörda barn ungdomar och vuxna
www.fub.se

Autism- och Aspergerförbundet
www.autism.se

Handikappförbundens samarbetsorgan
www.hso.se

Hjärnkraft
www.hjarnkraft.nu

HRF, Hörselskadades riksförbund
www.hrf.se

HSO Gävleborg, Handikappföreningarnas samarbetsorgan
www.hso-gavleborg.com

NHR
Neurologiskt handikappades riksförbund
www.nhr.se

RBU, Riksförbundet för rörelsehinderade barn och ungdomar
www.rbu.se

Riksförbundet Attention
www.attention-riks.se

RSMH, Riksförbunden för social & mental hälsa.
www.rsmh.se

SRF
Synskadades riksförbund
www.srfriks.org

HEMSIDOR, TELEFONNUMMER

Försäkringskassan
www.fk.se

Diskrimineringsombudsmannen
www.do.se

Region Gävleborg
www.regiongavleborg.se

Samhallsguiden
www.samhallsguiden.riksdagen.se

Socialstyrelsen
www.sos.se

Specialpedagogiska skolmyndigheten
www.spsm.se

Vårdguiden
www.1177.se

Teletal
www.teletal.se

Egna anteckningar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Region Gävleborg
Vuxenhabiliteringen Gästrikland
Folkparksvägen 5
806 33 Gävle
026-15 86 86, läns-gemensamt telefonnummer
regiongavleborg.se

Vuxenhabiliteringen Hälsingland
Jakobsbergsvägen 12
824 81 Hudiksvall